

ANALIZA IZRADE I PRAĆENJA DINAMIČKIH PLANOVA

Biljana Matejević¹

Rezime: U ovom radu analizirano je praćenje radova na izgradnji stambenih objekata S-IV i S-V u ul. »Studenička« u Nišu. Pored opisa objekata, data je tehnologija izvođenja radova, kao i postupak izrade i ažuriranja dinamičkih planova. Prikazani su dobijeni rezultati, analizirani nedostaci koji su dovodili do kašnjenja radova i pomeranja rokova i date su neke smernice za eliminisanje uočenih nedostataka.

Ključne reči: planiranje, dinamički plan, kontrola, praćenje radova, ažuriranje plana.

Abstract: In this paper the tracking of the works on housing buildings S-IV and S-V in »Studenička« street in Nis has been analyzed. In addition to the description of constructions, a technology of works realization has been given, the processes of creating and updating of dynamics plans have been described. The obtained results have been presented, and the deficiencies causing delay of works and breaching of deadlines have been analyzed. Also, some guidelines are given for eliminating identified deficiencies.

Key words: planning, dynamic plan, control, tracking of works, updating of plan.

¹ mr, asistent, Gradivinsko-arhitektonski fakultet Univerziteta u Nišu

1 UVOD

Dobrim planiranjem i organizovanjem radova, sa dobrim odabirom ciljeva, postiže se raspored aktivnosti u funkciji zadovoljenja vremenskih rokova, troškova i korišćenja resursa, a eventualni rizici i nepovoljni događaji svode se na minimalnu meru.

Razumljivo je da su izmene planova u gradevinarstvu često neizbežne, ali u tom slučaju početni plan je neophodan kao osnova za određivanje odstupanja, ispitivanje uzroka uočenih smetnji i analiziranje učinka nastalih promena. Korist koju planovi potencijalno mogu pružiti proporcionalna je trudu i znanju uloženom u njihovu izradu. Ipak, planovi su samo informacije na papiru ili ekranu i za uspešnost odgovoran je odnos ljudi koji sprovode njihovo izvršenje, odnosno nastojanje da se građenje zaista sprovede predviđenim putem.

U ovom radu prikazan je postupak praćenja radova na izgradnji stambenih objekata, kao i postupak ažuriranja dinamičkih planova. Urađeni su operativni dinamički planovi izvođenja radova na izgradnji stambenih objekata u ul. „Studenička“ u naselju „Pantelej“ u Nišu. Investitor i izvodač radova je „Vagres“ ing. doo., Lalinac, Svilajig. Predviđena je izgradnja stambenog naselja od 13 (S-I–S-XIII) stambenih višeporodičnih objekata, spratnosti $P_o+P_{pr}+3$. Objekti S-I i S-II izgrađeni su tokom 2008. godine, objekat S-III započet je u 2008. a završen je 2009. godine. Izgradnja objekta S-IV, koji se obrađuje u ovom radu, počela je 26.10.2008. godine. Radovi su izvedeni kontinualno do 26.12.2008. godine, kada je izvršeno betoniranje međuspratne konstrukcije iznad podruma, a zatim je usledio prekid radova u periodu od 26.12.2008. do 27.07.2009. godine, zbod nekih nesuglasica u vezi sa dobijanjem dozvole. Radovi na izgradnji objekta S-V, koji se takođe, razmatra u ovom radu, počeli su 31.08.2009. godine.

Grube gradevinske radove (zidarske, tesarske, armiračke i betonske) i završne - stolarske radove izvodio je „Vagres“, dok zemljane radove i sve građevinsko-zanatske, zanatske i instalaterske radove, izvodili su odgovarajući podizvodači koje angažuje „Vagres“.

Za izradu dinamičkih planova korišćene su sledeće podloge: glavni arhitektonski projekti objekata, projekati vodovoda i kanalizacije, projekti elektroinstalacija, statički proračuni, detalji armature, situacija, usvojena tehnologija izvršenja radova, raspoloživa mehanizacija, radna snaga i finansijska sredstva, predmer i predračun radova.

2 OPIS OBJEKATA

Objekati se sastoje od podruma, prizemlja, tri sprata i tavanskog prostora. U podrumu su predviđene pojedinačne garaže sa ulazima sa podužne, odnosno, jugoistočne strane objekata, prostorija sa postrojenjem za povišenje pritiska vode, prostorija merno regulacionog seta za gas, dvonamenski objekat dopunske zaštite kapaciteta za 50 lica, samo u objektu S-IV i ostave stanara. Do garaža se silazi rampom uz objekat iz dvorišta parcele. U prizemlju projektovano je osam stanova, u lameli S-IV i sedam stanova u lameli S-V, prostorija za MRO i glavni ulaz sa ulice. Na spratovima se nalazi po osam (S-IV), odnosno, sedam (S-V) stanova, sa pripadajućim stanarskim ostavama u podrumskom prostoru zgrade. Objekat S-IV svojom severoistočnom stranom stoji uz susednu lamelu S-V, a svojom jugozapadnom stranom stoji uz lamelu S-III, dok objekat S-V svojom jugozapadnom stranom stoji uz lamelu S-IV.

Trakasti temelji su od armiranog betona MB 30 izrađeni na podlozi od mršavog betona d=5 cm i tamponu od šljunka d=10 cm kako bi se obezbedio pravilan položaj armature. Međusobno su povezani armirano-betonskim serklažima, kao horizontalno ukrućenje. Temelj ispod skloništa je kontra ploča od armiranog betona MB 30, d=40 cm. Ispod kontra ploče urađena je hidroizolacija 3+4, sa zaštitnim slojem, d=5.0 cm na betonskoj podlozi, d=5.0 cm preko tampon sloja šljunka d=10 cm.

Objekti se izvode klasičnim načinom građenja u zidanom sistemu. Noseći zidovi izvedeni su od nosećih giter blokova d=25 cm u produžnom malteru razmere 1:3:9, sa horizontalnim i vertikalnim serklažima dimenzija 25/25 cm koji služe da ukrute objekat, kako u horizontalnom, tako i u vertikalnom smislu. Noseći zidovi podruma su od nabijenog betona d=25 cm, a zidovi skloništa od armiranog betona MB 30, d=30 cm. Na spoljašnjim zidovima podruma urađena je hidroizolacija koja je zaštićena cementim malterom d=3.0 cm i punom opekom d=12 cm. Pregradni zidovi objekta su od šupljeg bloka „4“ d=12 cm zidani u produžnom malteru razmere 1:2:6 sa armirano-betonskim serklažima 12/20 cm na visini od 2.10 m po celoj dužini, sa ankerovanjem u noseći zid. Terase kao konzolne armirano-betonske ploče d=12 cm, armirane su prema statičkom proračunu. Stepenište u objektu S-IV je jednokrako, a u objektu S-V dvokrako, liveno na licu mesta betonom MB 30 i projektovano kao kolenasta kosa ploča d=14 cm.

Međuspratna konstrukcija je polumontana armirano-betonska konstrukcija tipa „fert“ 16+4 cm, dok je međuspratna konstrukcija iznad skloništa armirano betonska ploča MB 30, d=30cm. Drvena krovna konstrukcija od zdrave i suve čamove građe, nagiba 30°, sa krovnim pokrivačem - crepom na dašcanoj podlozi d=2.4 cm odgovarajuće vlažnosti preko koje se postavlja ter-hartija i vrši dvostruko letvisanje letvama 3/5 cm.

Plafoni se malterišu, posle čega se radi gletovanje, a onda bojenje polikolorom u beloj boji. Zidovi se obrađuju prema nameni prostorija, odnosno svi zidovi se malterišu, sem zidova u mokrim čvorovima i kuhinji gde se postavljaju keramičke pločice. Podovi se obrađuju u zavisnosti od namene prostorija. U svim prostorijama stanova predviđen je pod od laminata, sem u kuhinji i mokrim čvorovima, gde su predviđene keramičke pločice. U stepenišnom prostoru i na tersama su, takođe, predviđene keramičke pločice kao podna obloga. Spoljna obrada objekta je krečnosilikatna opeka i „demit“ fasada.

3 OPIS TEHNOLOGIJE IZVOĐENJA RADOVA

Široki iskop za podrum i iskop za temeljne trake vrši se bagerom sa dubinskom kašikom zapremine 0.5 m³, a odvoz iskopane zemlje kiperima zapremine koša 10 m³, na deponiju koja je udaljena od gradilišta 2 km. Posle iskopa razastire se sloj šljunka kao tampon ispod temelja (sl. 1), preko koga se radi sloj mršavog betona. Šljunak se prevozi, od skladišta na gradilištu do temelja, ručnim kolicima, razastire se u temeljne lame i vrši zbijanje vibro-nabijačima.

Slika 1 - Razastiranje sloja šljunka

Spravljanje betona za tampon sloj vrši se u mešalici za beton, zapremljene bubenja 500 l, na samom gradilištu i prevoz do mesta ugrađivanja ručnim kolicima. Posle izrade podloge ispod temelja, vrši se montaža oplate i armature temeljnih stopa, temeljnih greda i ankera za stubove. Betoniranje temelja je predviđeno autobetonском pumpom kapaciteta 40 m³/h, uz sinhronizovani dovoz betona autobetonskim mešalicama kapaciteta 6-10 m³, iz fabrike betona „Put inženjering“.

Demontaža oplate temelja moguća je sledećeg dana nakon betoniranja. Zbog ograničene količine oplate za betoniranje podrumskih zidova (na objektu S-V), radovi na ovoj poziciji se izvode u tri etape. Svaka etapa podrazumeva montažu oplate za podrumске zidove (slika 2), montažu oplate i armature za vertikalne serklaže i betoniranje podrumskih zidova sa vertikalnim serklažima. Količina radova po etapi priблиžno je jedna trećina ukupne količine podrumskih zidova. Na taj način bi se vršila montaža oplate i armature vertikalnih serklaža prvog dela podrumskih zidova u trajanju od 5 dana, posle čega sledi njihovo betoniranje.

Slika 2 - Oplata podrumskih zidova

Sledećeg dana treba početi sa demontažom ove oplate i ujedno sa njenom montažom na drugom delu podrumskih zidova. Posle izrade svih podrumskih nosećih zidova, radi se oplata i armatura podvlaka i horizontalnih serklaža, međuspratne konstrukcije tipa „fert“ i stepeništa. Betoniranje međuspratne konstrukcije, podvlaka, horizontalnih serklaža i stepeništa vrši se u istom danu, pomoću autobetonske pumpe.

Izrada tampona i betonskog poda u podrumu vrši se posle skidanja podupirača (po betoniranju ploče iznad I sprata). Pre početka radova na prizemlju objekta S-IV treba montirati toranjski kran, dometa 20 m, za prenos materijala. Kasnije, kada svi grubi građevinski radovi budu završeni na ovom objektu, treba demontirati toranjski kran i pre početka radova

na prizemlju objekta S-V, izvršiti njegovu montažu za potrebe izgradnje ovog objekta.

Nakon završetka ploče iznad podruma, pristupa se zidanju nosećih zidova prizemlja i dimnjakačkih i ventilacionih kanala (slika 3).

Spravljanje maltera, za potrebe zidanja, vrši se na gradilištu mešalicama zapremine 50 i 150 l. Ove mešalice, kao i privremena skladišta materijala potrebnog za spravljanje maltera, nalaze se na delu objekta gde se i vrši zidanje, zbog skraćenja vremena transporta (slika 4). Blokovi se prenose u paletama, toranjskim kranom, od skladišta na gradilištu do mesta zidanja. Istog dana sa početkom zidanja, ili 1-2 dana kasnije, treba otpočeti sa montažom armature i oplate za vertikalne serklaže. Koristi se daščana oplata od dasaka debljine 24 mm.

Slika 3 - Zidanje nosećih zidova

Slika 4- Spravljanje maltera

Betoniranje vertikalnih serklaža vrši se betonom spravljenim u mešalici za beton, kapaciteta 500 l (slika 5), na samom gradilištu. Za prenos betona služi toranjski kran, ili konzolna dizalica, u slučaju preopterećenja ili kvara krana (slika 6).

Betoniranje se vrši kada vertikalni serklaži budu pripremljeni (nameštena oplata i armatura) na celom objektu ili jednom njegovom delu, npr. trećina ili polovina objekta.

Demontaža olate sa vertikalnih serklaža se vrši sledećeg dana. Kada su zidovi završeni do

odgovarajuće visine, rade se nadprozornici i nadvratnici.

Slika 5 - Spravljanje betona na gradilištu

Slika 6 - Prenos materijala (toranjski kran i konzolna dizalica)

Montaža oplate podvlaka, horizontalnih serklaža, stepeništa i terasa (daska debljine 24 mm), i međuspratne konstrukcije (metalni i drveni podupirači, fertne i metalni rešetkasti „hiko“ nosači, kao na slici 7), otpočinje nakon kompletne ozidanog dela objekta (oko dve trećine površine).

Slika 7 – „Hiko“ nosači kao oplata za izradu MK

Posle nekoliko dana počinje se sa montažom armature i „fert“ gredica i „fert“ ispune, preko kojih se postavlja mrežasta armatura. Betoniranje međuspratne konstrukcije, podvlaka, horizontalnih serklaža, terasa i

steperišta vrši se istog dana pomoću autobetonske pumpe (sl. 8) kapaciteta $40 \text{ m}^3/\text{h}$. Beton se dovozi iz fabrike betona „Put inženjering“, ili „Šiloprom“, mikserima kapaciteta $6\text{-}10\text{m}^3$, u sinhronizovanom radu sa autopumpom.

Sledećeg dana počinje zidanje naredne etaže, i svi radovi se izvršavaju na isti način. Posle betoniranja međuspratne konstrukcije iznad ove etaže, počinje

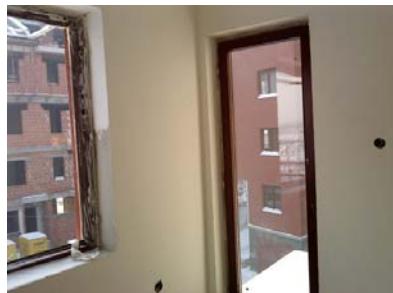

Slika 8 - Betoniranje MK autobetonskom pumpom

zidanje na sledećoj, a demontaža oplate na prethodnoj etaži, čime se otvara prostor za zidanje pregradnih zidova, izradu vodovoda, kanalizacije, elektroinstalacija, montažu stolarije i obradu podova i zidova.

Spravljanje maltera za zidanje pregradnih zidova, kao i betona za izradu horizontalnih serklaža u visini nadvratnika, vrši se mešalicama koje se nalaze u prostorijama već formiranih stanova. Kada se ova aktivnost završi na polovini objekta, počinje se sa grubim radovima na izradi vodovoda, kanalizacije i elektroinstalacija. Malterisanje zidova i plafona može da otpočne nakon ozidanih pregradnih zidova u potpunosti, s tim što se prvo malterišu kupatila kako bi se omogućila izrada hidroizolacije i postavljanje keramike.

Spravljanje maltera za potrebe malterisanja, vrši se u mešalicama koje su već u objektu. Posle malterisanja (omalterisani zidovi treba da budu suvi), sledi gletovanje zidova i plafona, zatim montaža unutrašnje i spoljašnje stolarije (sl. 9), izrada cementne košuljice i bojenje zidova i plafona.

Slika 9 - Spoljna stolarija

Po završetku keramike u kupatilima i kuhinjama (slika 10), keramičari prelaze na izradu keramike steperišta, hodnika, a terasa tek po završetku fasade. Nakon bojenja zidova, radi se montaža sanitarija u kupatilima, fina montaža elektroinstalacija, izrada laminata i bravarski radovi.

Posle betoniranja međuspratne konstrukcije i greda na tavanu, vrši se izrada krovne konstrukcije, njeno podaščavanje (slika 12), polaganje ter papira, dvostruko letvisanje, montaža horizontalnih oluka i pokrivanje krova.

Slika 10 - Keramika u kuhinji

Slika 11 - Dimnjak u tavanskom prostoru

Slika 12 - Podaščavanje krovne konstrukcije

Fasadnu skelu treba montirati po završetku međuspratne konstrukcije iznad trećeg sprata. Oblaganje fasade fasadnom krečno-silikatnom opekom (slika 13) sa jednovremenom izradom termičke izolacije od mineralne vune, treba početi od prizemlja na više, nakon monaže odgovarajućeg dela skele. Izrada „demit“ fasade (slika 14) počinje lepljenjem i tiplovanjem stiropora i mrežice i to od poslednjeg sprata na niže. Nakon postavljenog stiropora na određenom delu fasade, počinje završno bojenje akrilom u beloj i bordo boji. Vertikalni oluci postavljaju se posle završene fasade na delu objekta gde je njihov položaj projektovan. Fasadna skela može da se demontira po delovima, kako se završava fasada i nakon njene potpune demontaže rade se trotoari oko objekta i uređenje ulaza u objekat.

Slika 13 - Oblaganje fasade fasadnom opekom

Slika 15 - Severozapadna fasada

Slika 15- Severozapadna fasada

4 POSTUPAK IZRADE DINAMIČKIH PLANOVA

Dinamički planovi izvođenja radova izrađeni su kao posebne celine za objekte S-IV i S-V. Na osnovu tehničke dokumentacije, tehnologije izvođenja radova i raspoloživih resursa, formirane su aktivnosti dinamičkog plana. Zatim je izrađen predmer radova za grube građevinske, građevinsko-zanatske i zanatske radove. Predmer radova prilagođen je potrebama operativnog dinamičkog plana, izračunavanjem količine radova za svaku aktivnost. Na osnovu tih količina i izvršenog normiranja, određeno je trajanje svake aktivnosti, kao i količina odgovarajućih resursa u tabeli radnika-dana i mašino-dana. Mrežni dinamički planovi izvođenja radova izrađen su u programskom paketu *MS Project 2007*.

Izrada dinamičkih planova putem *MS Project-a* obuhvatila je:

- Formiranje kalendara odvijanja radova i kalendara resursa za rad u jednoj smeni sa trajanjem od 10 sati, tokom šest radnih dana (ponedeljak-subota) u toku nedelje, sa neradnim danima (nedelja i važeći praznici),
- Unošenje spiska aktivnosti;
- Grupisanje aktivnosti po spratovima: Podrum, Prizemlje, I sprat, II sprat, III sprat, tavan i krov;
- Unošenje odgovarajućih veza između aktivnosti;
- Definisanje vrste aktivnosti (*normal, milestone*);
- Unošenje trajanja aktivnosti;
- Formiranje liste resursa;
- Unošenje količine odgovarajućih resursa.

5 POSTUPAK PRAĆENJA DINAMIČKIH PLANOVA

Praćeni su radovi snimanjem stanja na gradilištu na početku svake radne nedelje (svakog ponedeljka u 8:00 sati), za proteklu nedelju. Snimljeno stanje, preko procenta izvršenja, stvarnog datuma početka i završetka posmatranih aktivnosti, kao i njihovog stvarnog trajanja, ulazni je podatak za izradu preseka i ažuriranje aktuelnog plana. Snimljeni podaci za jedan presek prikazani su u tabeli 1.

Dinamički plan izvođenja radova, izrađen pre početka radova, formiran je kao prvočitni - osnovni (*baseline*) plan. Sa početkom realizacije radova, snimljeni podaci unošeni su u ovaj plan. U tabelu za praćenje (*Tracking Table*), u ogodovarajuće kolone: procenat izvršenja (*% complete*) unošene su vrednosti procenta realizacije aktivnosti, stvarnog početka (*Actual Start*) i stvarnog završetka (*Actual Finish*) unošeni su odgovarajući datumi, a u kolonu stvarnog trajanja (*Actual Duration*), broj dana koji je bio potreban da se izvrši neka aktivnost. Na bazi ovih vrednosti, program proračunava preostalo trajanje aktivnosti koje se prikazuje u koloni preostalo trajanje (*Remaining Duration*). U planu za praćenje (*Tracking Gantt*), prikazane su aktivnosti prema prvočitnom

planu i prema stvarnom odvijanju radova. Mogu se uočiti odstupanja stvarnog izvršenja radova od planiranog, tj. da li se neka aktivnost odvija po planu, kasni, ili je njena realizacija pre planirane, kao i da li je njeno izvršavanje u kontinuitetu ili sa prekidima.

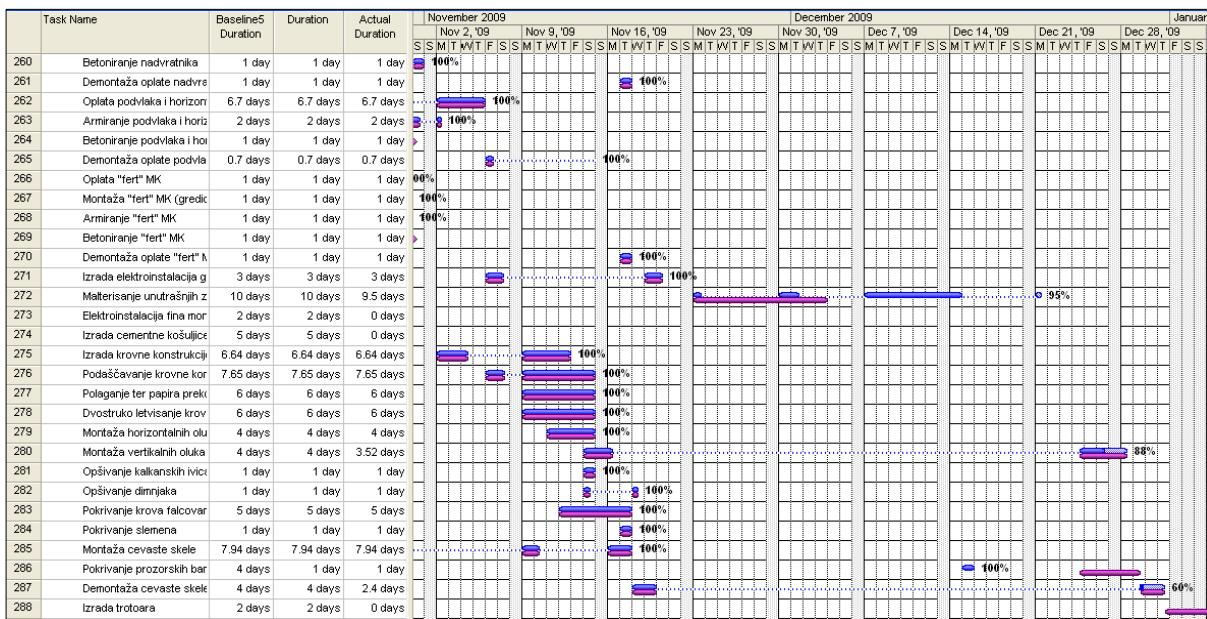
Posle unosa opisanih vrednosti, vrši se snimanje međufaznog (*interim*) plana, gde se u kolonama *Start* i *Finish* za odgovarajući presek, prikazuju stvarni datumi početaka i završetaka aktivnosti, kao i planirani novi počeci aktivnosti koje nisu započele svoju realizaciju. Posle snimanja međufaznog plana, vrši se njegovo ažuriranje, tako što se sve neizvršene aktivnosti ili njihovi delovi, pomeraju u odnosu na datum za koji se radi međufaza. Nakon svake međufaze dobija se novi rok, odnosno, novo ukupno i preostalo trajanje radova. Svaki međufazni plan sadrži onoliki broj preseka (međufaza), koliko ih bude do izvršenja neke ključne aktivnosti, kada se radi novi bazinski plan (*baseline1*, *baseline2*, ...). Kao ključne aktivnosti, uzete su: Betoniranje temelja i Betoniranje međuspratne konstrukcije iznad svake etaže.

Odstupanje izvršavanja radova može se porebiti, kako sa prvočitnim planom, tako i sa svakim narednim bazinskim planom. Radi lakšeg uočavanja stanja plana, mogu se dodati linije progresa (*Progress Lines*), koje povezuju one aktivnosti koje su u toku izvršavanja i aktivnosti koje je trebalo da počnu.

Tabela 1-Presek 14.12.2009.

r. br.	Naziv aktivnosti	Planirano			Ostvareno			Procenat izvršenja (%)
		Početak (datum)	završetak (datum)	Trajanje (dan)	Početak (datum)	Završetak (datum)	Trajanje (dan)	
Podrum	Malterisanje unutrašnjih zidova i plafona		01.12.	10				93
Prizemje	Gletovanje zidova i plafona		08.12.	6				13
	Izrada keramike u kupatilu i kuhinji		02.12.	10	06.11.	09.12.	13	100
	Izrada keramike na terasama		08.12.	2	14.11.	08.12.	4	100
	Završno bojenje fasade akrilom		25.12.	4				88
I sprat	Gletovanje zidova i plafona	23.11.	28.11.	6	05.12.			50
	Izrada keramike na terasama		08.12.	2	14.11.	08.12.	4	100
	Završno bojenje fasade akrilom		24.12.	6				92
II sprat	Izrada keramike u kupatilu i kuhinji		10.12.	10				72
	Izrada keramike na terasama		12.12.	2	14.11.	08.12.	4	100
	Završno bojenje fasade akrilom		22.12.	4				92
III sprat	Hidroizolacija zidova i podova		07.12.	3	04.12.	08.12.	3	100
	Izrada keramike u kupatilu i kuhinji	08.12.	18.12.	10	07.12.			63
	Izrada keramike na terasama		24.12.	2	14.11.	08.12.	4	100

	Završno bojenje fasade akrilom		17.12.	4				85
Tavan i krov	Malterisanje unutrašnjih zidova i plafona		10.12.	10				95
	Montaža vertikalnih oluka		28.12.	2				50
	Demontaža fasadne skele		31.12.	4				50

Slika 16 – Deo dinamičkog plana posle preseka 23.11.2009.

Oštri uglovi ovih linija u levo predstavljaju aktivnosti koje kasne, a oštri uglovi nacrtani udesno predstavljaju aktivnosti koje su ispred plana. Na slici 16 prikazan je deo dinamičkog plana posle preseka stanja na gradilištu 23.11.2009.

6 REZULTATI PRAĆENJA DINAMIČKIH PLANNOVA

Na osnovu sprovedenih analiza praćenja izvođenja radova na objektima S-IV i S-V, može se konstatovati sledeće:

Objekat S-IV

- Grubi građevinski radovi izvođeni su uglavnom po planu;
- Ako je došlo do zakašnjenja iz nekog razloga, u sledećem periodu radovi su intezivirani, tako da se nastalo zakašnjenje eliminise;
- Sa početkom zanatskih radova koje izvode podizvodači, ukupno trajanje radova rapidno se povećava od preseka do preseka;

- Izvođenje radova na malterisanju, gletovanju, bojenju zidova i plafona, kao i fasade, pogodilo se u kasnu jesen kada su česte padavine, tako da se ovi radovi izvode sporije ili se uopšte ne mogu otpočeti.

Objekat S-V

- Grubi građevinski radovi izvođeni su po planu, što se tiče trajanja aktivnosti;
- Dolazilo je do čestih prekida usled vremenskih uticaja (kiša, sneg);
- Dolazilo je do čestih prekida zbog premeštanja svih radnika na objekat S-IV.

Uzroci koji su doveli do kasnijih početaka, ili dužeg trajanja pojedinih aktivnosti:

- Vremenski uslovi;
- Često premeštanje radnika sa jednog objekta na drugi;
- Većina radnika rade kao univerzalni radnici (zidari, tesari, armirači, po potrebi...);
- Većina radnika uopšte nije građevinske struke (radnici različitih kvalifikacija koji su ostajali bez posla, konobari, pravnici, mašinci, itd, a

- pritom nisu prekvalifikovani u građevinske radnike, tako da je njihova norma znatno manja);
- Često otpuštanje i primanje novih radnika;
 - Sporovi između podizvođača i investitora;
 - Promena podizvođača dok su radovi u toku;
 - Neblagovremen odaziv podizvođača;
 - Česte oscilacije u broju radnika, tako da intezitet rada nije konstantan;
 - Mali broj prijavljenih radnika kod pojedinih podizvođača;
 - Kvar toranjskog krana;
 - Nestručna montaža toranjskog krana (zbog koje je kran demontiran, pa ponovo montiran);
 - Neblagovremena doprema materijala;
 - Ljudski faktor.

U cilju izvođenja rada po planu i smanjenja ili eliminisanja kašnjenja i dužeg trajanja aktivnosti, treba obezbediti:

- Odgovarajući broj radnika;
- Radnike potrebnih kvalifikacija;
- Pouzdane podizvođače rada;
- Pravovremenu dopremu materijala;
- Veći broj mašina;
- Veću količinu potrebne opštate;
- Materijal boljeg kvaliteta;
- Izvođenje unutrašnjih rada nezavisno od vremenskih uticaja;
- Planiranje rada na nivou celog gradilišta;
- Bolju organizaciju rada;
- Češću kontrolu izvođenja rada;
- Detaljniju evidenciju rada.

veći broj objekata na istom gradilištu, dinamički planovi za svaki objekat, kao zasebne celine, moraju biti u međusobnoj zavisnosti, čime je omogućena pravilna raspodela i iskorишćenje resursa. U radu su prikazani uočeni propusti i nedostaci pri izvođenju rada, koji su doveli do produženja njihovog trajanja. Takođe, date su preporuke za otklanjanje nedostataka pri planiranju izvršenja rada na sličnim objektima.

LITERATURA

- [1] *Struktura i sadržaj projekta organizacije građenja*, Flašar, A. *Izgradnja 51* (1997) 1, Beograd, 1997, str. 41-46
- [2] *Organizacija i tehnologija građevinskih rada sa rešenim problemima*, Ivković, B., Arizanović, D. *Nauka, Beograd*, 1990.
- [3] *Primena dinamičkih planova u građevinarstvu*, Matejević, B. magistarski rad, Građevinsko-arhitektonski fakultet, Niš, 2010.
- [4] *Model kontrole realizacije projekta u odnosu na rok gradnje i ključne resurse sa stanovišta izvođača rada*, Marinković, D. magistarski rad, Građevinski fakultet, Beograd, 1998.
- [5] *Normativi i standardi rada u građevinarstvu – visokogradnja*, knjiga 1, 2 i 3, *Građevinska knjiga, Beograd*, 2006.
- [6] *Projekat organizacije i tehnologije građenja* Praščević, Ž., *Izgradnja 51* (1997) 8, Beograd, 1997, str. 341-344
- [7] *Vremensko planiranje – predrasude i realne mogućnosti*, Vidaković, D. *Građevinar*, 7-8 (2004) 11, HDGI, Zagreb, 2004.

7 ZAKLJUČAK

Prikazana je analiza praćenja rada na izgradnji objekata S-IV i S-V u Studeničkoj ulici u Nišu. Za praćenje rada i ažiriranje dinamičkih planova, primenjen je terminirani mrežni plan – gantogram, koji je izrađen u programskom paketu MS Project. Ovim je omogućeno jednostavno praćenje toka rada, korigovanje i modifikovanje dinamičkog plana, unošenjem odgovarajućih i pravovremenih tačnih informacija. Na eventualno kašnjenje pojedinih rada i produžetak rokova, moguće je na vreme uticati intervencijom na kritičnim aktivnostima, čime se smanjuje nastalo kašnjenje ili se rok vraća na prvobitno planirani. Važno je istaći, da kada se radi

